

1999/38 Ausland

<https://jungle.world/artikel/1999/38/say-haeaeoyoeaeaelioeys>

Kiista EU-virkakielistä

Say: Häyöäliöys

Von **jussi nienstedt**

<none>

Äskettäin kävin syömässä kreikkalaisessa ravintolassa. Heillä oli sellaisia paperisia lautasliinoja ja niitten päälle painattu lyhyt kielikurssi: Ja sou = Hei; ésse kalþ? = Voitko hyvin? ; S'agapþo = Rakastan sinua; Ant'o = Hyvästi. Kreikka, autuas maa, kreikkalaisten kiihkeät intohimot ja tulinen sydän ... Mikä valtava ero saksalasiin. Ja vasta suomalaisiin! Jos suomalaisia ravintoloita olisi olemassa saksassa koko kielikurssista olisi tullut vielä lyhyempi. Vaikka näin: Minulla on jano = Ich habe Durst; Vodkaa! = Wodka!; Kippis = Prost.

Mutta suomalaisia ravintoloita ei täällä ole. Se voisi olla syy miksi ei ole myötätuntoakaan suomalaisuutta kohtaan. Saksan politiikan esimiesjoukko ainakin suuttui kun heinäkuussa Suomi uutena EU-puheenjohtajana määräsi että ministerien tapaamisissa englannin ja ranskan kielen ohella puhutaan suomea. Kauan aikaa kolmas virkakieli oli ollut saksa. Suomen ulkoministeriö kommentoi: "Kyllä olisimme neuvotellut heidän kanssa mutta heidän puhuivat vaan saksaa ..."

Saksalaisissa ministeriöissä kuulemma ensin opeteltiin ahkerasti sanoja. Mutta me tiedämme: Moni on yrittänyt - ja epäonnistunut. Nel jätöistä sijaa! Uskomatonta, mahdotonta! Esimerkiksi "häyöäie" tai "häyöäliö": Kuinka ihmeessä saksalainen voisi ymmärtää sanoja jotka sisältävät niin monta äätä ja öötä ja yytä? Eihän hän tavallisesti edes osaa ääntää niitä.

Parin yrityksen jälkeen("iksi, khaksi ... kholmi?") siis kaikki olivat yksimielisiä siitä että olisi kai parempi pysyä asiassa kovana. Välittömästi puhuttiin taas selvää saksan kieltä: "Wer zahlt, darf auch bestimmen."

Avoimen konfrontaation ohella ja salaa oli huhujen mukaan muutakin toimintaa. Samaan aikaan saksan Bundesnachrichtendienst kokeili täysin uusien tutkimuksien tulosta. Korvan taakse istutetun mikrochipin oli määrä kääntää hermostossa suomen kielen elektriset impulssit sellaisiin jotka vastaavat saksan kieltä. Kiireinen koekäyttö ei kyllä onnistunut koska "undercover" pohjoiseen lähetetty koehenkilö ei saanut yhtäkään suomalaista puhumaan sanaakaan. Vain Turussa puhuttiin vähän, mutta kävi pian ilmi että se oli ruotsia.

Näin kaikkien ministerien korvien taakse istutettiin tämä mikrochip. Se ensin toimi upeasti mutta vähän ajan kuluttua tapahtui pieniä virheitä ja välikohtauksia. Kansleri Schröderin pieni tulkki reagoi sanoihin "hyvä mies" loukkaavalla käännöksellä. Kulttuuriministeri Naumannin

koneella näytti olevan huonoja seurauksia miehen aivon muihin elektrisiin impulsseihin. Hän nimittäin yhtäkkiä luuli saksan kuuluvan Euroopan alkukieliin. Ulkoministeri Joseph Fischer puolestaan ilmeisesti ymmärsi koneen toiminnan täysin väärinpäin. Kun hän EU-ministerien kokouksella lokakuun alussa piti puheensa saksaksi hän luultavasti oletti mikrochipin kääntävän sen suomen kieleen. Heti kiihkeästi protestoiva espanjalainen delegaatio tulevaisuudessa varmasti reagoi koko asian huomioon ottaen ymmärtäväisemmästi. Tai - myönnetään että se ei ole helppoa - ottaa saksalaisten erikoisuudet huumorintajulla.

Todella hauskaa siitä tulee kun parin kuukauden päästä Portugali ottaa vastaan EU-puheenjohtajuuden. Sitten liian kiireisesti ohjelmoitu mikrochip luulee portugalilaisen lauseen olevan suomea ja kääntää sen - lisäksi virheellisesti - saksan kieleen. Ja sillä tavalla Esperanto saa itsensä arvoisen seuraajan. Tämän kaiken valossa kansleri Schröderin kannattaisi nyt jo käydä silloin tällöin syömässä ministeriensä kanssa portugalilaisessa ravintolassa.